

Õiguskantsler

Teie 20.10.2023 nr

Meie 10.01.2024 nr 7-4/231650/2400173

Hoolduspere võimalused saada vanemahüvitist

Lugupeetud avaldaja

Küsisite, kas Sotsiaalkindlustusamet mõistab [perehüvitiste seadust](#) (PHS) õigesti, kui leiab, et Teil kui hoolduspere isal ei ole õigust isa vanemahüvitisele.

Hoolduspere isal ei ole tõesti õigust isa vanemahüvitisele. Samas on hoolduspere vanematel õigus saada jagatavat vanemahüvitist pikemat aega kui teistel peredel. Õiguskantsleri nõunikule selgitati, et jagatav vanemahüvitis on Teie perele määratud ekslikult lühema perioodi eest, kui PHS-i alusel selleks õigus on (PHS § 37 lg 4; § 34 lg 5). Sotsiaalkindlustusametist kinnitati, et otsus vaadatakse uuesti üle.

Enne 2022. aasta 1. aprilli kehtinud perehüvitiste seaduse [§ 33 lõike 3](#) kohaselt võis isa vanemahüvitise määrata ka lapse teisele lapsendajale, eestkostjale või hoolduspere vanemale. Alates 2022. aasta 1. aprillist kehtiva [PHS § 36 lõike 1](#) kohaselt võib aga isa vanemahüvitist saada ainult lapse isa. Kui lapse isa on surnud või kui ta ei täida perekonnaseadusest tulenevat kohustust last kasvatada ja tema eest hoolitseda või kui ta teatab Sotsiaalkindlustusametile kirjalikult isa vanemahüvitisest loobumisest, läheb isa vanemahüvitise saamise õigus üle ema abikaasale või registreeritud elukaaslasele.

Seetõttu ei ole hoolduspere vanemal enam võimalik saada isa vanemahüvitist. Samas annab seadus hooldusperele õiguse kasutada jagatavat vanemahüvitist 30 päeva pikemalt, kui seda saavad kasutada teised pered. Hooldusperel on õigus saada jagatavat vanemahüvitist alates lapse sünnist 545 kalendripäeva (PHS § 37 lg 4). Kui vanemahüvitise taotleja on hoolduspere vanem ning sama lapse eest on vanemahüvitist makstud teisele isikule, on uuel taotlejal õigus saada vanemahüvitist nende kalendripäevade võrra vähem, mille eest eelmisele taotlejale vanemahüvitist maksti (PHS § 34 lg 5).

Täna, et probleemile tähelepanu juhtisite. Edastan selle kirja ka Sotsiaalkindlustusametile.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise

Anneli Kivitoa 693 8417; Anneli.Kivitoa@oiguskantsler.ee